

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

DĖL ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SKOLOS IR GALIMYBIŲ IMTI IKI 372,0 TŪKST. EURŲ ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICIJŲ PROJEKTAMS FINANSUOTI

2017 m. gegužės 22 d. Nr. 4-3
Zarasai

Auditas atliktas vykdant
Zarasų rajono savivaldybės kontrolieriaus
2017-05-02 pavedimą Nr. 7-3

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolierė Irma Maldauskienė
Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Nijolė Kalasauskienė
Auditas pradėtas 2017 m. gegužės 2 d.
Auditas baigtas 2017 m. gegužės 22 d.

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.zarasai.lt
Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje.

TURINYS

I. ĮŽANGA.....	3
II. AUDITO APIMTIS IR METODAI.....	3
III. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS.....	5
1. DĖL SKOLINIMOSI LIMITŲ IR RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBIŲ SKOLINTIS 2017 METAIS.....	5
1.1. Teisės aktais nustatyti savivaldybių skolinimosi limitai 2017 metais.....	5
1.2. Rajono Savivaldybės skolinimosi limitai 2017 metais.....	5
1.3. Rajono Savivaldybės įsipareigojimai 2017 m. balandžio 1 d.	6
1.4. Rajono Savivaldybės įsipareigojimai, prisiėmus iki 372,0 tūkst. eurų įsipareigojimų pagal ilgalaikės paskolos sutartį.....	7
2. DĖL SAVIVALDYBĖS SKOLINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ 2016 METAIS.....	9
2.1. Teisės aktais nustatyti savivaldybių skolinimosi limitai 2016 metais.....	9
2.2. Rajono Savivaldybės skolinimosi limitai 2016 metais.....	10
2.3. Skolinimosi limitų laikymasis 2016 metais.....	10
3. KITI PASTEBĖJIMAI.....	12
3.1. Dėl planuojamos imti ilgalaikės paskolos investicijų projektams finansuoti.....	12
3.2. Dėl ilgalaikių paskolų naudojimo 2016 metais.....	13
3.3. Dėl skolinių įsipareigojimų ataskaitų.....	15
4. REKOMENDACIJOS.....	16
PRIEDAI.....	17

I. IŽANGA

Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 372,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti auditas atliktas vykdant Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 28 d. sprendimą Nr. T-77 „Dėl pavedimo Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atlikti finansinį auditą ir pateikti išvadą“ ir vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės kontrolieriaus 2017 m. gegužės 2 d. pavedimu Nr. 7-3.

Audito tikslas – įvertinti Zarasų rajono savivaldybės skolą 2017 m. balandžio 1 d. ir nustatyti, ar Zarasų rajono savivaldybė turi galimybių imti iki 372,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti, neviršijant Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų.

Audituojamas subjektas – Zarasų rajono savivaldybės administracija, juridinio asmens kodas 188753461, adresas: Sėlių a. 22, Zarasai.

Audituojamas laikotarpis – 2016–2017 metai.

Audituojamuoju laikotarpiu Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas ėjo Ramūnas Keršys, rajono Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus vedėja – Laima Tuzikienė, rajono Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus vedėja (vyriausioji buhalterė) iki 2017-01-31 – Audronė Bukelskienė, nuo 2017-02-03 laikinai Apskaitos skyriaus vedėja (vyriausiojo buhalterio) funkcijas vykdo Aldona Šimkūnienė.

Rajono Savivaldybės administracija atsakinga už Savivaldybės vardu prisiimtų paskolų naudojimą pagal rajono Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Zarasų rajono savivaldybės galimybių imti iki 372,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti pareiškama audito išvadoje.

II. AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo tikrinami Zarasų rajono savivaldybės administracijos duomenys, patvirtinantys rajono Savivaldybės prisiimtų išipareigojimų pagal paskolų, kreditinių linijų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis bei veiklos nuomos sutartis, kurios pagal finansų ministro patvirtintus Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS) laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, likučius 2017 m. balandžio 1 d. bei Zarasų rajono savivaldybės kontroliuojamų įmonių duomenys, patvirtinantys rajono Savivaldybės garantuotų paskolų likučius 2017 m. balandžio 1 d. Taip pat domėtasi, ar kitos rajono Savivaldybės biudžetinės įstaigos, kontroliuojamos viešosios įstaigos bei uždarnosios

akcinės bendrovės neturi prisiėmusios skolinių įsipareigojimų, nurodytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose Savivaldybių skolinimosi taisyklėse¹ ir galinčių įtakoti Savivaldybės skolos limitus.

Audito metu vertinta:

- Zarasų rajono savivaldybės paimtos ir gražintos ilgalaikės paskolos, kreditinių linijų lėšų paėmimas ir gražinimas, paskolų paėmimą pagrindžiantys dokumentai, paskolų lėšų panaudojimas rajono Savivaldybės tarybos nurodytiems investicijų projektams, paimtų ir negražintų paskolų likučiai 2017 m. balandžio 1 d;

- paskolų, kurių gražinimo užtikrinimui rajono Savivaldybės taryba suteikusi garantijas, paėmimas ir gražinimas 2016 metais ir 2017 metų I ketvirtį;

- finansinės nuomos (lizingo) sutartys bei veiklos nuomos sutartys, kurios pagal VSAFAS laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, pagal šias sutartis prisiimtų ir neįvykdytų įsipareigojimų likučiai 2017 m. balandžio 1 d.;

- rajono Savivaldybės skolinimosi ir skolos rodikliai 2016 metais bei 2017 m. balandžio 1 d. ir rodikliai, paėmus iki 372,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti;

- rajono Savivaldybės paimtų ilgalaikių paskolų gražinimo kredito įstaigoms grafikai;

- rajono Savivaldybės pradelstų įsiskolinimų už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes pokyčiai per 2016 metus;

- Zarasų rajono savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2016 m. gruodžio 31 d. bei 2017 m. balandžio 1 d. ataskaitos (Formos Nr. 3-sav.).

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais² ir Tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais, nustatančiais pagrindines atitikties (teisėtumo) audito atlikimo gaires³ bei sukaupta profesine patirtimi.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo atlikta išsami Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų norminių teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės paskolos gavimą ir panaudojimą, garantijų suteikimą bei finansinės nuomos (lizingo) ir veiklos nuomos sutarčių, kurios pagal VSAFAS laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, analizė. Paskolų, kreditinių linijų ir suteiktų garantijų tikslūs likučiai nustatyti remiantis ištisiniu dokumentų, t. y. paskolų sutarčių, banko sąskaitų išrašų, paskolų ėmimą pagrindžiančių dokumentų ir kt. tikrinimu. Taip pat patikrinti rajono Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus pateikti Savivaldybės gautų ir išduotų paskolų buhalterinės apskaitos bei analitinių lentelių duomenys. Dėl audito specifikos bei Zarasų rajono savivaldybės administracijai

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345 patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės (2012-03-25 nutarimo Nr. 304 redakcija su pakeitimais), 4.1.1–4.1.3 p.

² Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija).

³ 4000 TAAIS, 4100 TAAIS (TAAIS - Tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai).

vėluojant pateikti prašomą informaciją⁴ nebuvo atliekamos vidaus kontrolės procedūros ir nevertintas jų veiksmingumas bei nuoseklumas. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų.

Audito įrodymai gauti, taikant patikrinimo, skaičiavimo, paklausimo bei analitines audito procedūras. Auditas atliktas vadovaujantis nuostata, kad audituojamas subjektas pateikė išsamią ir objektyvią informaciją, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

III. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. DĖL SKOLINIMOSI LIMITŲ IR RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBIŲ SKOLINTIS 2017 METAIS

1.1. Teisės aktais nustatyti savivaldybių skolinimosi limitai 2017 metais

Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁵ (toliau – įstatymas) 13 straipsnio 1 dalis nustato šiuos savivaldybės skolinimosi limitus:

- **savivaldybės skola** (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant, bet neapsiribojant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis) negali viršyti **70 procentų** įstatymo 8 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 7 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos;

- **metinio savivaldybės grynojo skolinimosi suma**, jeigu savivaldybės planuojami biudžeto asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, **negali būti teigiamas dydis**;

- **savivaldybės garantijų limitas** dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti **10 procentų** įstatymo 8 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 7 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos.

1.2. Rajono Savivaldybės skolinimosi limitai 2017 metais

Įstatymo 8 priede rajono Savivaldybei prognozuojama gauti 7 676 tūkst. eurų biudžeto pajamų bei įstatymo 7 priede rajono Savivaldybės biudžetui skiriama 1 518 tūkst. eurų valstybės

⁴ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2017-05-04 raštu Nr. 2-39 prašyta pateikti iki 2017-05-10, atsakymai su informacija apie rajono Savivaldybės įsipareigojimų prisiėmimo reglamentavimą ir skolinimosi rodiklius pateikta 2017-05-19.

⁵ Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016-12-22 Nr. XIII-177, 13 str.

biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija. Zarasų rajono savivaldybės **skolos ir garantijų limitai 2017 metais skaičiuojami nuo 9 194 tūkst. eurų** sumos.

Zarasų rajono savivaldybė 2017 metais planuoja 17 511,4 tūkst. eurų biudžeto asignavimus, t. y. mažiau nei 0,3 procento praėjusių 2016 metų BVP to meto kainomis⁶ (38 262,1 mln. eurų x 0,3% = 114,79 mln. eurų), todėl **metinio savivaldybės grynojo skolinimosi limitas negali būti teigiamas dydis**, t. y. savivaldybė 2017 metais negali priimti įsipareigojimų daugiau nei per šiuos metus jų įvykdys. Pagal ilgalaikio kreditavimo sutartyse įtvirtintus kreditų grąžinimo grafikus ir audito metu mums pateiktą informaciją, 2017 metais **turėtų būti grąžinta 726,3 tūkst. eurų** savivaldybės skolinių įsipareigojimų. *Detalesnė informacija apie numatomą skolinių įsipareigojimų vykdymą 2017 metais pateikiama ataskaitos I priede.*

Vadovaujantis įstatymo 13 straipsnio nuostatomis Zarasų rajono savivaldybės **2017 metų skolinimosi limitai:**

- skola negali viršyti **6 435,8 tūkst. eurų** (9 194 x 70 %);
- 2017 metais savivaldybė iš viso pagal šiais ir ankstesniais metais pasirašytas paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus Savivaldybių skolinimosi taisyklių⁷ 4.1.2–4.1.3 papunkčiuose nurodytus skolinių įsipareigojimų dokumentus gali priimti ne daugiau kaip **726,3 tūkst. eurų** skolinių įsipareigojimų;
- suteiktų garantijų suma negali viršyti **919,4 tūkst. eurų** (9 194 x 10 %).

1.3. Rajono Savivaldybės įsipareigojimai 2017 m. balandžio 1 d.

1.3.1. Vadovaujantis Savivaldybių skolinimosi taisyklių⁸ nuostatomis, į savivaldybės skolos limitą įskaitomi visi savivaldybės priimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, veiklos nuomos sutartis, kurios pagal VSAFAS laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, kitus taisyklių 4.1.3.1–4.1.3.6 papunkčiuose nurodytus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

Įvertinus visus rajono Savivaldybės įsipareigojimus pagal aukščiau nurodytus kriterijus, rajono Savivaldybės **skola** 2017 m. balandžio 1 d. sudarė **2 760,4 tūkst. eurų**, t. y. **30,0 procentų** (limitas 70 proc.) įstatymo 8 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 7 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos. Iš jų: negrąžintų ilgalaikių paskolų likutis – 2 701,2 tūkst. eurų, iš kreditinės linijos paimtos ir negrąžintos paskolos likutis – 57,0 tūkst. eurų, įsipareigojimų pagal

⁶ Šaltinis – LR Finansų ministerija (<http://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonomines-raidos-scenarijus>).

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės, 4.1.2-4.1.3 p.

⁸ Ten pat, 4.1 p.

veiklos nuomos sutartis, kurios pagal VSAFAS laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, likutis – 2,2 tūkst. eurų. *Detalesnė informacija apie skolinius įsipareigojimus pateikiama ataskaitos 2 priede.*

1.3.2. Rajono Savivaldybės **garantuotų paskolų suma** 2017 m. balandžio 1 d. sudarė **489,6 tūkst. eurų**, t. y. **5,3 procentus** (limitas 10 proc.) įstatymo 8 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 7 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos (žr. 1 lentelę).

Zarasų rajono savivaldybės suteiktos garantijos

1 lentelė

Eil. Nr.	Kontroliuojamos įmonės pavadinimas	Suteiktos garantijos pagrindas	Suteikta garantija, tūkst. eurų	Garantijos likutis 2016-12-31, tūkst. eurų	Garantijos likutis 2017-04-01, tūkst. eurų
1	UAB „Zarasų autobusai“	2011-06-23 Tarybos sprendimas Nr. T-72	289,6	136,3	129,0
2	UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“	2012-04-27 Tarybos sprendimas Nr. T-153	164,6	164,6	164,6
3	UAB „Zarasų autobusai“	2013-05-31 Tarybos sprendimas Nr. T-138	86,9	44,5	41,3
4	UAB „Zarasų autobusai“	2014-11-14 Tarybos sprendimas Nr. T-193	202,7	162,7	154,7
Iš viso suteiktų garantijų likučiai:				508,1	489,6

1.4. Rajono Savivaldybės įsipareigojimai, prisiėmus iki 372,0 tūkst. eurų įsipareigojimų pagal ilgalaikės paskolos sutartį

Zarasų rajono savivaldybės tarybai 2015-04-24 sprendimu Nr. T-92 nusprendus imti iki 625 108 eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti ir atlikus viešąjį pirkimą, 2015-07-29 su banku sudaryta kredito sutartis 625 108 eurų sumai. Pagal šią sutartį iki 2017 m. balandžio 1 d. paimtas 620 998 eurų kreditas, **nepaimtas likutis – 4 110 eurų**.

Zarasų rajono savivaldybės tarybai 2016-05-27 sprendimu Nr. T-159 nusprendus imti iki 500 000 eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti ir atlikus viešąjį pirkimą, 2016-08-24 su banku sudaryta kredito sutartis 500 000 eurų sumai. Pagal šią sutartį iki 2017 m. balandžio 1 d. paimtas 228 547 eurų kreditas, **nepaimtas likutis – 271 453 eurų**.

Taip pat, rajono Savivaldybės tarybai 2014-03-28 sprendimu Nr. T-76 nusprendus imti iki 600,0 tūkst. Lt (173 772 eurų) kreditinę liniją, pagal su banku pasirašytą kreditavimo sutartį 2017 m. balandžio 1 d. neišnaudotas kreditinės linijos likutis buvo 116 774 eurų. Pagal audito metu pateiktą informaciją⁹, 2017 metų gegužės mėn. bankui grąžinta 56 998 eurų. Nors pagal šiuo metu galiojantį susitarimą su banku¹⁰ kredito linijos limito galiojimo terminas nustatytas iki

⁹ Zarasų rajono savivaldybės administracijos 2017-05-18 raštas Nr. (6.28 E)3-989.

¹⁰ 2016-08-24 Susitarimas Nr. 188753461-K2/2-SR-618, 1.1 p.

2017-09-01, tačiau Kredito linijos sutarties¹¹ specialiojoje dalyje numatyta, kad kredito grąžinimas gali būti atidėtas metams laiko ir taip 4 kartus, bendras kredito terminas negali viršyti 5 metų, t. y. terminas gali būti atidėtas iki 2019 metų. Atsižvelgiant į tai, kad ankstesniais metais kreditinės linijos sutartis buvo pratęsiama ne vienerius metus (2011-07-04 pasirašyta Kredito sutartis¹² galiojo iki 2015-07-20), vertinant skolinimosi rodiklius, darysime prielaidą, kad kredito linijos limito galiojimo terminas bus pratęstas dar vieneriems metams ir rajono Savivaldybė 2017 metų II-IV ketvirčiais pagal šią sutartį vėl **galės paimti iki 173 772 eurų kreditą**.

Iš viso pagal 2017 metais galiojančias kreditavimo sutartis 2017 m. balandžio 1 d. (įvertinus kreditinės linijos grąžinimą) rajono Savivaldybė turėjo **449 335 eurų nepaimtų paskolų likutį**. Skaičiuojant skolos limitus ši suma bus **vertinama kaip 2017 metų II-IV ketvirčiais imama paskola**.

Be to, rajono Savivaldybės administracija, vadovaudamasi rajono Savivaldybės tarybos sprendimu¹³, 2017-01-31 mikroautobusų įsigijimui pasirašė dvi finansinio lizingo sutartis¹⁴, pagal kurias 2017 m. balandžio mėn. prisiėmė **71 400 eurų** įsipareigojimų. Vadovaujantis Savivaldybių skolinimosi taisyklių¹⁵ nuostatomis, skaičiuojant skolos limitus, ši suma taip pat bus **vertinama kaip 2017 metais Zarasų rajono savivaldybės prisiimtas įsipareigojimas**.

Rajono Savivaldybei **paėmus 372,0 tūkst. eurų** ilgalaikę paskolą ir **449,3 tūkst. eurų** ilgalaikę paskolą pagal 2015 metais ir 2016 metais pasirašytas kredito sutartis bei 2014 metais pasirašytą kreditinės linijos sutartį ir **prisiėmus 71,4 tūkst. eurų** įsipareigojimą pagal finansinio lizingo sutartis, rajono Savivaldybės **skola** 2017 m. balandžio 1 d. duomenimis (įvertinus 57,0 tūkst. eurų kreditinės linijos grąžinimą) **sudarytų 3 596,1 tūkst. eurų**, t. y. **39,1 procentą** (limitas 70 proc.) įstatymo 8 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 7 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos.

Rajono Savivaldybei 2017 metų II-IV ketvirčiais **paėmus 372,0 tūkst. eurų** ilgalaikę paskolą ir **449,3 tūkst. eurų** ilgalaikę paskolą pagal 2015 metais ir 2016 metais pasirašytas kredito sutartis bei 2014 metais pasirašytą kreditinės linijos sutartį, **prisiėmus 71,4 tūkst. eurų** įsipareigojimą pagal finansinio lizingo sutartis ir pridėjus 2017 metų I ketvirtyje paimtą **58,6 tūkst. eurų** ilgalaikę paskolą bei 2017 metais **grąžinus 726,3 tūkst. eurų** ilgalaikių

¹¹ 2014-06-06 Kredito linijos sutartis Nr. 188753461-K2/SR-372, 10.1 p.

¹² 2011-07-04 Kredito sutartis Nr. 0741112020055-68/26-11-354.

¹³ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016-10-28 sprendimas Nr. T-212 „Dėl leidimo Zarasų rajono savivaldybės administracijai įsigyti lizingo (išperkamosios nuomos) būdu du mikroautobusus“.

¹⁴ 2017-01-31 finansinio lizingo sutartys Nr. 2017-010243/SR-34 ir Nr. 2017-010245/SR-35.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės, 4.1.2 p.

įsipareigojimų, rajono Savivaldybės **metinio grynojo skolinimosi suma sudarytų plus 225,0 tūkst. eurų** (372,0+449,3+71,4+58,6-726,3).

*Rajono Savivaldybei paėmus iki 372,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti, Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatytas savivaldybės skolos limitas nebūtų viršytas, tačiau **metinio grynojo skolinimosi suma būtų teigiamas dydis.***

Rajono savivaldybė, nepažeisdama Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme patvirtintų savivaldybių skolinimosi limitų, be jokių apribojimų 2017 metais gali imti ne didesnę kaip 147,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą. Rajono savivaldybei nusprendus nepratęsti Kredito linijos sutarties¹⁶ galiojimo termino, savivaldybė, nepažeisdama Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme patvirtintų savivaldybių skolinimosi limitų, 2017 metais gali imti iki 320,8 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą.

Zarasų rajono savivaldybė 2017 metais be apribojimų gali imti iki 147,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą.

Zarasų rajono savivaldybei nusprendus nepratęsti 2014-06-06 pasirašytos Kredito linijos sutarties Nr. 188753461-K2/SR-372 galiojimo termino, 2017 metais savivaldybė gali imti iki 320,8 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą.

2. DĖL SAVIVALDYBĖS SKOLINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ 2016 METAIS

2.1. Teisės aktais nustatyti savivaldybių skolinimosi limitai 2016 metais

Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹⁷ (toliau – įstatymas) 11 straipsnio 1 dalis nustato šiuos savivaldybės skolinimosi limitus:

- **savivaldybės skola** (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant, bet neapsiribojant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis) negali viršyti **70 procentų** įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos;

- **metinio savivaldybės grynojo skolinimosi suma**, jeigu savivaldybės planuojami biudžeto asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, negali viršyti **1,5 procento** biudžeto pajamų;

¹⁶ 2014-06-06 Kredito linijos sutartis Nr. 188753461-K2/SR-372.

¹⁷ Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2015-12-10 Nr. XII-2161, 11 str.

- **savivaldybės garantijų limitas** dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti **10 procentų** įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos.

Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis nustato, kad **savivaldybės, kurių skola sudaro daugiau kaip 40 procentų** įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos, 2016 metais gali skolintis projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti, energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektams, savivaldybių įgyvendinamiems pagal Vyriausybės patvirtintas programas, Valstybės investicijų 2016–2018 metų programoje 2016 metams numatytiems investicijų projektams įgyvendinti ir paimtoms paskoloms grąžinti.

2.2. Rajono Savivaldybės skolinimosi limitai 2016 metais

Įstatymo 7 priede rajono Savivaldybei prognozuojama gauti 7 196 tūkst. eurų biudžeto pajamų bei įstatymo 6 priede rajono Savivaldybės biudžetui skiriama 1 785 tūkst. eurų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija. Zarasų rajono savivaldybės **skolos ir garantijų limitai 2016 metais skaičiuojami nuo 8 981 tūkst. eurų** sumos.

Zarasų rajono savivaldybė 2016 metais planavo 16107,7 tūkst. eurų biudžeto asignavimų¹⁸, t. y. mažiau nei 0,3 procento praėjusių 2015 metų BVP to meto kainomis (37 123,646 mln. eurų x 0,3% = 111,4 mln. eurų), todėl **metinio savivaldybės grynojo skolinimosi limitas skaičiuojamas** nuo rajono Savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų¹⁹, t. y. **nuo 15872,1 tūkst. eurų**.

Vadovaujantis įstatymo 11 straipsnio nuostatomis Zarasų rajono savivaldybės **2016 metų skolinimosi limitai**:

- skola negali viršyti **6 286,7 tūkst. eurų** (8 981 x 70 %);
- metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti **238,1 tūkst. eurų** (15 872,1 x 1,5 %);
- suteiktų garantijų suma negali viršyti **898,1 tūkst. eurų** (8 981 x 10 %).

2.3. Skolinimosi limitų laikymasis 2016 metais

2.3.1. Rajono Savivaldybės **skola 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 2890,0 tūkst. eurų**, t. y. **32,2 procentus** (limitas 70 proc.) Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir

¹⁸ Patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016-12-28 sprendimu Nr. T-285 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto tikslinimo“, 2 priedas (2016-12-28 sprendimo Nr. T-285 redakcija).

¹⁹ Ten pat, 1 priedas (2016-12-28 sprendimo Nr. T-285 redakcija).

savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos. Iš jų ilgalaikių paskolų, skirtų projektams, finansuojamiems iš ES ir kitos tarptautinės paramos, likutis 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 1950,1 tūkst. eurų, arba 21,7 procentus įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos.

2.3.2. Rajono Savivaldybės **metinio grynojo skolinimosi suma 2016 metais sudarė minus 441,8 tūkst. eurų** (paimta 350,6, gražinta 792,4), t. y. **minus 2,8 procentus** (limitas +1,5 proc.) įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos.

Per 2016 metus investicinių projektų finansavimui bei paimtų paskolų gražinimui **paimta 256,8 tūkst. eurų ilgalaikių paskolų, gražinta – 688,8 tūkst. eurų**, t. y. per metus ilgalaikių paskolų **paimta 432,0 tūkst. eurų mažiau** nei gražinta. *Detali informacija apie 2016 metais paimtas ilgalaikes paskolas pateikiama ataskaitos 3 priede.*

Iš kreditinės linijos 2016 metais projektų finansavimui **paimta iš viso 93,8 tūkst. eurų, gražinta – 99,7 tūkst. eurų**, t. y. per metus paskolų iš kreditinės linijos **paimta 5,9 tūkst. eurų mažiau** nei gražinta. *Detali informacija apie kreditinės linijos pokytį 2016 metais pateikiama ataskaitos 4 priede.*

Įsipareigojimų pagal veiklos nuomos sutartis, kurios pagal VSAFAS laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, 2016 metais **neprisiimta, apmokėta – 3,9 tūkst. eurų**.

2.3.3. Imant ilgalaikę paskolą projektui, finansuojamam iš savivaldybės biudžeto lėšų, įgyvendinti rajono Savivaldybės skola paskolos paėmimo dienos pradžia buvo **33 procentai**, t. y. neviršijo 40 procentų įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos.

2.3.4. Rajono Savivaldybės **garantuotų paskolų suma 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 508,1 tūkst. eurų**, t. y. **5,7 procentus** (limitas 10 proc.) įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos.

2.3.5. Remiantis auditui pateiktų Zarasų rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitų²⁰ duomenimis, rajono Savivaldybė pradelstų įsiskolinimų nei 2016 m. sausio 1 d., nei

²⁰ Zarasų rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaita (2016-02-10 Nr. (20.9)-F5-9), Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (2017-01-20 Nr. (20.10)-F5-3).

2016 m. gruodžio 31 d. neturėjo. Mokėtinos sumos dėl einamųjų mokėjimų už gruodžio mėn. padidėjimo 2017 m. sausio 1 d. lyginant su 2016 m. sausio 1 d. padidėjo 57,0 tūkst. eurų.

Zarasų rajono savivaldybė 2016 metais neviršijo Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintų skolinimosi limitų.

3. KITI PASTEBĖJIMAI

3.1. Dėl planuojamos imti ilgalaikės paskolos investicijų projektams finansuoti

Zarasų rajono savivaldybės administracijos Investicijų ir plėtros skyriaus pateiktoje informacijoje²¹ nurodyta, kad 2017 metais iš ilgalaikių paskolų lėšų 177,0 tūkst. eurų planuojama skirti UAB „Zarasų vandenys“ įgyvendinamo projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Zarasų rajono savivaldybėje“ finansavimui. Ilgalaikių paskolų lėšos UAB „Zarasų vandenys“ įgyvendinamo projekto finansavimui skiriamos vadovaujantis Jungtinės veiklos (partnerystės) sutartimi²². Šioje sutartyje numatyta, kad projekto partnerio, t. y. Zarasų rajono savivaldybės administracijos įnašas sudarys 29,61 proc. nuo bendros projekto vertės (bet ne daugiau kaip 596 993,05 eurų), o projekto vykdytojo, t. y. UAB „Zarasų vandenys“ įnašas į projektą sudarys tik 3,59 proc. nuo bendros projekto vertės (iki 72 405,00 eurų). Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui minėto projekto įgyvendinimui skyrus²³ 1 145 520,48 eurų, šiuo metu yra rengiamas Jungtinės veiklos partnerystės sutarties pakeitimas, kuriame numatoma, kad projekto įgyvendinimui Zarasų rajono savivaldybės administracijos įnašas bus 29,37 proc. nuo bendros projekto vertės (bet ne daugiau kaip 500 140,00 eurų), o UAB „Zarasų vandenys“ skirs 3,35 proc. nuo bendros projekto vertės (iki 57 040,00 eurų).

Atkreiptinas dėmesys, kad kitose savivaldybėse taip pat įgyvendinami analogiški ar panašūs projektai, tačiau ten šių projektų įgyvendinimui ilgalaikės paskolas ima patys projektų vykdytojai. Pavyzdžiui, UAB „Molėtų vanduo“, UAB „Rokiškio vandenys“, UAB „Varėnos vandenys“ ir kt. analogiškų projektų įgyvendinimui ilgalaikės paskolas perskolino Lietuvos

²¹ Zarasų rajono savivaldybės administracijos Investicijų ir plėtros skyriaus 2017-05-09 raštas Nr. IN2-(48.10)-31.

²² Uždarnosios akcinės bendrovės „Zarasų vandenys“ ir Zarasų rajono savivaldybės administracijos jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis dėl dalyvavimo projekte „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Zarasų rajono savivaldybėje“, 2016-09-26 Nr. SR-673.

²³ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017-02-27 įsakymas Nr. D1-166 „Dėl finansavimo skyrimo projektui Nr. 05.3.2-APVA-R-014-91-0002, pateiktam pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 įgyvendinimo priemonę „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“.

Respublikos Vyriausybė²⁴ iš valstybės vardu pasiskolintų Europos investicijų banko paskolos lėšų.

Rajono Savivaldybės kontroliuojama įmonė UAB „Zarasų vandenys“ pastaruosius penkerius metus dirbo pelningai (2012 m. uždirbo 24 186 eurų grynojo pelno, 2013 m. – 29 149 eurų, 2014 m. – 41 104 eurų, 2015 m. – 16 420 eurų, 2016 m. – 25 655 eurų) ir 2016 m. gruodžio 31 d. turėjo tik 16 240 eurų nepaskirstytųjų nuostolių²⁵. Atsižvelgiant į pastarųjų metų veiklos rezultatus, tikėtina, kad šį nuostolį įmonė panaikins jau 2017 metais. Todėl manytume, kad įgyvendinant projektą turėtų būti svarstoma galimybė, rajono Savivaldybei suteikus garantiją, pačiai įmonei kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę ar kredito įstaigas dėl ilgalaikės paskolos gavimo.

Būtiną UAB „Zarasų vandenys“ įgyvendinant projektą ieškoti naujų finansavimo šaltinių sąlygoja ir tai, kad kaip jau rašyta šioje audito ataskaitoje (1.4 p.), rajono Savivaldybė, laikydama Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme patvirtintų savivaldybių skolinimosi limitų, 2017 metais iš planuojamų 372,0 tūkst. eurų be jokių apribojimų gali imti ne didesnę kaip 147,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą. Taip pat, pažymėtina, kad nepažeidžiant Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatyme nustatytų skolinimosi limitų, 2017 m. balandžio 1 d. duomenimis rajono Savivaldybė savivaldybės kontroliuojamoms įmonėms gali suteikti iki 429,8 tūkst. eurų garantiją dėl jų imamų ilgalaikių paskolų. UAB „Zarasų vandenys“ projekto įgyvendinimui paėmus ilgalaikę paskolą, būtų galimybė sumažinti Zarasų rajono savivaldybės administracijos įnašo dydį, o atsilaisvinusias lėšas skirti kitiems Administracijos įgyvendinamiems investicijų projektams finansuoti.

3.2. Dėl ilgalaikių paskolų lėšų naudojimo 2016 metais

3.2.1. Vietos savivaldos įstatyme²⁶ įtvirtinta nuostata, kad paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti. Rajono Savivaldybės tarybos 2015-04-24 sprendime²⁷ taip pat nurodyta, kad paskola imama anksčiau paimtoms paskoloms grąžinti ir *investicijų projektams finansuoti*. Audito metu nustatėme, kad 2016 metais 15 689 eurų ilgalaikės paskolos lėšomis finansuotas Salako pagrindinės mokyklos vieno prakiurusio katilinės šildymo katilo pakeitimas nauju šildymo katilu. Manytume, kad naujo šildymo katilo su prie jo privaloma įranga įsigijimas

²⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-04-26 nutarimas Nr. 311 „Dėl valstybės perskolinamų paskolų valstybės investicijų projektams, bendrai finansuojamiems su Europos Sąjungos fondų lėšomis, finansuoti suteikimo“.

²⁵ Šaltiniai – Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimai dėl įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinių, pelno (nuostolių) paskirstymo: 2013-04-30 sprendimas Nr. T-80, 2014-04-30 Nr. T-81, 2015-04-24 Nr. T-63, 2016-04-13 Nr. T-99, 2017-04-28 Nr. T-72.

²⁶ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2008-09-15 Nr. X-1722 redakcija, 16 str. 2 d. 28 p.

²⁷ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2015-04-24 sprendimas Nr. T-92 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investicijų projektams finansuoti ir paimtoms paskoloms grąžinti“.

ir jo sumontavimas vietoje sugedusio katilo, priskirtinas remonto darbams, o ne investiciniam projektui, kaip jis apibūdinamas Investicijų įstatyme²⁸.

3.2.2. Lietuvos verslo paramos agentūra 2016 metais atliko Zarasų rajono savivaldybės administracijos įgyvendinamo projekto „Aktyvaus poilsio turizmo infrastruktūros Zaraso ežero Didžiojoje saloje sukūrimas“ vertinimą. Atsižvelgdama į Viešųjų pirkimų tarnybos vertinimo išvadą²⁹, Panevėžio apygardos teismo sprendimą³⁰ bei Lietuvos apeliacinio teismo nutartį³¹, Lietuvos verslo paramos agentūra konstatavo³², kad Zarasų rajono savivaldybės administracija, vykdamą viešuosius pirkimus, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą³³. Todėl, pritaikius 25 proc. dydžio finansinę korekciją, pripažino netinkamomis finansuoti išlaidomis 51 239,67 eurų, iš jų – 43 976,95 eurų Europos Sąjungos fondų lėšos ir 7 262,72 eurų Zarasų rajono savivaldybės administracijos lėšų. Nustatyta, kad pripažintos netinkamomis finansuoti Europos Sąjungos lėšomis 43 976,95 eurų išlaidos 2016 metais apmokėtos ilgalaikės paskolos lėšomis. Manytume, kad pripažintos netinkamomis finansuoti projekto išlaidos turėtų būti apmokamos ne iš ilgalaikių paskolų lėšų, bet išieškamos iš atsakingų asmenų, dėl kurių neatsakingos veikos (ar neveikimo) projekto išlaidos buvo pripažintos netinkamomis finansuoti.

3.2.3. Zarasų rajono savivaldybės administracijoje neatsakingai rengiami rajono Savivaldybės tarybos sprendimų dėl ilgalaikių paskolų ėmimo bei jau priimtų sprendimų pakeitimų projektai. Rajono Savivaldybės taryba 2015-04-24 nusprendė³⁴ imti *2015 metais* ilgalaikę paskolą iki 625 108 eurų sprendimo priede numatytiems investicijų projektams, *finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos finansuoti* ir paimtoms paskoloms grąžinti. Priedo pavadinime taip pat nurodyta, kad jame pateikiamas investicijų projektų, *finansuojamų iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos sąrašas*. Tačiau *2015 metais* iš banko buvo paimta ne visa sprendime nurodyta suma, o tik 534 165 eurų. Siekiant iš banko paimti likusią 90 943 eurų paskolos dalį, Zarasų rajono savivaldybės administracijoje 2016 metų birželio mėn. buvo parengtas rajono Savivaldybės tarybos sprendimo projektas³⁵, kuriuo siūloma keisti rajono Savivaldybės tarybos 2015-04-24

²⁸ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas, 1999-07-07 Nr. VIII-13312 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str.10 d.

²⁹ Viešųjų pirkimų tarnybos Kontrolės skyriaus 2015-12-28 Viešųjų pirkimų vertinimo išvada Nr. 4S-4278.

³⁰ Panevėžio apygardos teismo 2015-11-26 sprendimas civilinėje byloje Nr. e2-632-198/2015.

³¹ Lietuvos apeliacinio teismo 2016-02-24 nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-461-180/2016.

³² VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūros 2016-04-26 pažeidimo tyrimo išvada Nr. VP3-1.3-ŪM-01-V-03-004/IT01.

³³ Pažeista Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, 3 str. 1 d., 6 str. 1 d., 32 str. 1 d. ir 5 d., 39 str. 2 d. 1 p., 92 str. 3 d. 2 p.

³⁴ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2015-04-24 sprendimas Nr. T-92 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investicijų projektams finansuoti ir paimtoms paskoloms grąžinti“.

³⁵ Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimo „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investicijų projektams finansuoti ir paimtoms paskoloms grąžinti“ pakeitimo“, 2016-06-14 Nr. SP-175.

sprendimo³⁶ priedą, išdėstant jį nauja redakcija. Nors priede keičiamas investicijų projektų sąrašas, papildant jį Valstybės investicijų 2016–2018 metų programoje 2016 metams numatytais investicijų projektais³⁷, tačiau priedo pavadinime palikta klaidinanti nuostata, kad jame pateikiamas *projektų, finansuojamų iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos sąrašas*. Pačiame sprendime taip pat nepakeista nuostata, kad imama paskola būtų naudojama ne tik paimtoms paskoloms gražinti ir iš *Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos finansuojamiems projektams bet ir Valstybės investicijų 2016–2018 metų programoje 2016 metams numatytiems investicijų projektams įgyvendinti*. Be to, nors paskolos lėšos iš banko numatomos imti 2016 metais, tačiau nekeičiama sprendime³⁸ įtvirtinta nuostata „imti 2015 metais ilgalaikę paskolą“. Rajono savivaldybės tarybos 2016-10-28 sprendimu³⁹ ilgalaikės paskolos lėšomis finansuojamų investicijų projektų sąrašas papildytas nauju įrašu „Šilumos katilų keitimas švietimo įstaigose (Zarasų rajono Salako pagrindinė mokykla)“, tačiau aukščiau minėti prieštaravimai nepanaikinti.

3.3. Dėl Skolinių įsipareigojimų ataskaitų

Zarasų rajono Skolinių įsipareigojimų ataskaitose⁴⁰ nurodyti netikslūs duomenys apie savivaldybės ilgalaikius skolinius įsipareigojimus dėl projektų finansuojamų iš ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos bei duomenys apie savivaldybės prisiimtus įsipareigojimus pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų įsipareigojimų:

3.3.1. Skolinių įsipareigojimų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje:

- paskolų, paimtų projektams finansuojamiems iš Europos Sąjungos lėšų ir kitos tarptautinės finansinės paramos vykdyti, negražintas likutis metų pradžioje (1, 2, 6 ir 7 eil., 5 st.) sumažintas 0,4 tūkst. eurų (parodyta – 2 489,8 faktiškai buvo – 2 490,2);
- per 2016 metus prisiimti skoliniai įsipareigojimai projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos lėšų ir kitos tarptautinės finansinės paramos vykdyti (18, 19, 23 ir 24 eil., 5 st.) parodyti 5,8 tūkst. eurų didesne suma (parodyta – 147,9, faktiškai prisiimta – 142,1);
- paskolų, paimtų projektams finansuojamiems iš Europos Sąjungos lėšų ir kitos tarptautinės finansinės paramos vykdyti, per 2016 metus gražinimas (36, 37, 41 ir 42 eil., 5 st.) sumažintas 16,1 tūkst. eurų (parodyta – 666,1, faktiškai gražinta – 682,2);

³⁶ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2015-04-24 sprendimas Nr. T-92 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investicijų projektams finansuoti ir paimtoms paskoloms gražinti“.

³⁷ Galimybė šiuos projektus finansuoti paskolų lėšomis numatyta Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme, 2015-12-10 Nr. XII-2161, 11 str.2 d.3 p.

³⁸ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2015-04-24 sprendimas Nr. T-92 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investicijų projektams finansuoti ir paimtoms paskoloms gražinti“.

³⁹ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016-10-28 sprendimas Nr. T-211 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2015-04-24 sprendimo Nr. T-92 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investicijų projektams finansuoti ir paimtoms paskoloms gražinti“ pakeitimo.

⁴⁰ Skolinių įsipareigojimų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 3-sav.), 2017-01-24 Nr. (20.9)-F5-4 ir Skolinių įsipareigojimų 2017 m. balandžio 1 d. ataskaita, 2017-04-20 Nr. (20.10)-F4-119.

- paskolų, paimtų projektams finansuojamiems iš Europos Sąjungos lėšų ir kitos tarptautinės finansinės paramos vykdyti, likutis 2016-12-31 pabaigoje (55, 56, 60 ir 61 eil., 5 st.) parodytas 21,5 tūkst. eurų didesne suma (parodyta – 1 971,6, faktiškai buvo – 1 950,1).

3.3.2. Skolinių įsipareigojimų 2017 m. balandžio 1 d. ataskaitoje:

- dėl 2016 metais padarytų klaidų paskolų, paimtų projektams finansuojamiems iš Europos Sąjungos lėšų ir kitos tarptautinės finansinės paramos vykdyti, negražintas likutis metų pradžioje (1, 2, 6 ir 7 eil., 5 st.) ir 2017-03-31 (55, 56, 60 ir 61 eil., 5 st.) parodytas 21,5 tūkst. eurų didesne suma (metų pradžioje parodyta – 1 971,6, faktiškai buvo – 1 950,1, 2017-03-31 parodyta – 1 816,9, faktiškai buvo – 1 795,4);

- savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų įsipareigojimų parodyti 18,5 tūkst. eurų didesne suma (parodyta 508,1 tūkst. eurų, faktiškai buvo – 489,6 tūkst. eurų).

4. REKOMENDACIJOS

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, rajono Savivaldybės administracijai rekomenduojame:

1. Svarstyti galimybę sumažinti Zarasų rajono savivaldybės administracijos įnašo dydį pagal Jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį UAB „Zarasų vandenys“ įgyvendinamame projekte „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Zarasų rajono savivaldybėje“, o atsilaisvinusias lėšas skirti kitiems Administracijos įgyvendinamiems investicijų projektams finansuoti (ataskaitos 3.1 p. pastebėjimai).

2. Imtis priemonių, kad ilgalaikių paskolų lėšos būtų naudojamos investicijų projektų, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos Investicijų įstatyme, finansavimui (ataskaitos 3.2.1 p. pastebėjimai).

3. Imtis priemonių, kad būtų nustatyti asmenys dėl kurių neatsakingos veikos (ar neveikimo) projekto išlaidos buvo pripažintos netinkamomis finansuoti (ataskaitos 3.2.2 p. pastebėjimai).

4. Atsakingiau rengti rajono Savivaldybės tarybos sprendimų dėl ilgalaikių paskolų ėmimo bei jau priimtų sprendimų pakeitimų projektus (ataskaitos 3.2.3 p. pastebėjimai).

5. Užtikrinti, kad Skolinių įsipareigojimų ataskaitose būtų pateikiami tikslūs ir teisingi duomenys (ataskaitos 3.3 p. pastebėjimai).

Savivaldybės kontrolierė

Irma Maldauskienė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Nijolė Kalasauskienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 372,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti
1 priedas

Zarasų rajono savivaldybės skolinių įsipareigojimų numatomas grąžinimas 2017 metais

Eil. Nr.	Skolinių įsipareigojimų sutartys	Prisiimti įsipareigojimai iš viso	Negrąžinto įsipareigojimo likutis 2016-12-31	tūkst. eurų Įsipareigojimų grąžinimas 2017 metais*
1	2	3	4	5
Paskolos iš kredito įstaigų:				
1	2007-05-14 kreditavimo sutartis Nr. 1260712020004-03/26-271	468,7	136,3	39,1
2	2010-11-23 kredito sutartis Nr. 10-083158-IN	429,3	154,8	57,8
3	2011-07-15 kreditavimo sutartis Nr. K-1700-2011-33/26-11-354	762,5	517,6	54,5
4	2012-08-10 kreditavimo sutartis Nr. K-1700-2012-600/SR-536	553,3	186,0	186,0
5	2013-07-16 kredito sutartis Nr. 0741312020093-69/SR-391	463,1	370,4	92,7
6	2014-06-11 kredito sutartis Nr. 0741412020065-69/SR-381	871,9	673,9	168,7
7	2015-07-29 kredito sutartis Nr. KS-2015-002-22/SR-637	621,0	621,0	31,2
8	2016-08-24 kredito sutartis Nr. 0761612020144-68/SR-619	228,6	170,0	20,8
Iš viso ilgalaikių paskolų:		4398,4	2830,0	650,8
2014-06-06 kredito sutartis Nr. 188753461-K2/SR-372 (grąžinta 2017-05-17)		173,8	57,0	57,0
Iš viso paskolų iš kreditinių linijų:		173,8	57,0	57,0
Veiklos nuomos sutartys, kurios pagal finansų ministro patvirtintus Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis		11,4	3,0	2,8
Finansinės nuomos (lizingo) sutartys:		71,4	*	15,7
- 2017-01-31 finansinio lizingo sutartis 2017-010243/SR-34, turto vertė - 55,0 tūkst. eurų, avansinis mokėjimas - 8,2 tūkst. eurų		46,8 tūkst. eurų įsipareigojimas prisiimtas 2017-04-06		10,3
- 2017-01-31 finansinio lizingo sutartis 2017-010245/SR-35, turto vertė - 29,0 tūkst. eurų, avansinis mokėjimas - 4,4 tūkst. eurų		24,6 tūkst. eurų įsipareigojimas prisiimtas 2017-04-27		5,4
Iš viso Zarasų rajono savivaldybė 2017 metais turi grąžinti*:				726,3

* 2017 metais numatoma grąžinti paskolų suma nurodyta, remiantis Zarasų rajono savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus pateikta informacija apie planuojamus grąžinti įsipareigojimus pagal lizingo sutartis bei veiklos nuomos sutartis, kurios laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, audito metu nustatytais faktiniais duomenimis bei kreditavimo sutartyse įtvirtintais kreditų grąžinimo grafikai.

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 372,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti
2 priedas

Zarasų rajono savivaldybės skoliniai įsipareigojimai

		tūkst. eurų		
Eil. Nr.	Skolinių įsipareigojimų sutartys, Investicijų projektai	Paimta paskola	Negrąžinto įsipareigojimo likutis 2016-12-31	Negrąžinto įsipareigojimo likutis 2017-04-01
Paskolos iš kredito įstaigų:		4572,2	2887,0	2758,2
1	2007-05-14 kreditavimo sutartis Nr. 1260712020004-03/26-271	468,7	136,3	126,5
finansuoti investicijų projektus: - Vandens nugeležinimo įrenginių Salako ir Turmanto miesteliuose statyba; - Pastatų, statinių, priklausančių savivaldybei nuosavybės teise, rekonstrukcija				
2	2010-11-23 kredito sutartis Nr. 10-083158-IN	429,3	154,8	140,4
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamiems investicijų projektams: - Skvero Nr. 1 (buvusio M. Melnikaitės) Zarasų mieste rekonstrukcijos I-o etapo darbai (įgyvendinant Latvijos-Lietuvos programos projektą Nr. LLI-046 „Naujos kokybės įvaizdžio formavimas ir infrastruktūros plėtra atokiuose pasienio miestuose – Zarasuose ir Kraslavoje“); - A6 kelio atkarpos per Zarasų miestą nuo Sėlių a. iki viaduko rekonstrukcija ir vaizdo stebėjimo sistemos Zarasų mieste įrengimas (įgyvendinant Latvijos-Lietuvos programos projektą Nr. LLI-006 „Darnus tarpregioninis bendradarbiavimas siekiant didinti eismo saugumą Lietuvos ir Latvijos pasienyje“); - Dusetų kultūros namų pastato Dusetose, Vytauto g. 54 rekonstravimas				
3	2011-07-15 kreditavimo sutartis Nr. K-1700-2011-33/26-11-354	762,5	517,6	503,9
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamiems investicijų projektams: - Bendruomeninės ir sporto infrastruktūros plėtra Salako, Antazavės, Turmanto ir Antalieptės kaimuose; - Antalieptės daugiafunkcinio centro įkūrimas; - Imbrado daugiafunkcinio centro įkūrimas; - Viešosios turizmo infrastruktūros Zaraso ežero Didžiojoje saloje sukūrimas; - Dusetų kultūros namų pastato Dusetose, Vytauto g. 54 rekonstravimas; - Zarasų miesto Dariaus ir Girėno gatvės dalies nuo Vytauto g. iki Pakalnės g. rekonstrukcija; - Zarasų socialinių paslaugų centro laikinų gyvenimo namų įkūrimas; - Zarasų socialinių paslaugų centro padalinio Dusetose įkūrimas; - Zarasų kultūros centro pastato energijos efektyvumo didinimas; - Aktyvaus poilsio infrastruktūros plėtra Zarasų miestą juosiančioje Zaraso ežero pakrantėje; - Užtiltės kaimo vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra ir Dusetų nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija		679,5	461,2	449,1
Skvero D. Bukonto g. rekonstrukcijos įrengiant Turizmo informacijos centrą, konferencijų salę bei patalpas kavinei investiciniam projektui		8,7	5,9	5,7
ne investicinių projektų išlaidoms apmokėti		74,3	50,5	49,1

4	2012-08-10 kreditavimo sutartis Nr. K-1700-2012-600/SR-536	553,3	186,0	92,7			
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamiems investicijų projektams:							
<ul style="list-style-type: none"> - Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos pastato energijos efektyvumo didinimas; - Zarasų mokyklos-darželio „Lakštingala“ pastatų rekonstrukcija; - Zarasų rajono Dusetų vaikų lopšelio-darželio „Sartukas“ pastato energijos efektyvumo didinimas; - Zarasų P. Širvio progimnazijos pastato energijos efektyvumo didinimas; - Zarasų miesto Pakalnės gatvės dalies (nuo Sėlių aikštės iki sankryžos su Dariaus ir Girėno gatve) rekonstrukcija; - Zarasų rajono savivaldybės administracijos pastatų rekonstrukcija; - Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Zarasuose; - Amatų centro įkūrimas Antazavės dvare: paveldo ir tradicijų kaimo plėtra bei Antazavės dvaro sodybos rūmų, Zarasų r. (23498), cokolio tvarkybos ir statybos tvarkomieji darbai; - Dusetų bendruomenei svarbių viešųjų erdvių sutvarkymas; - Zarasų miesto Smėlynės ir S. Nėries gatvių rekonstrukcija; - Liepto su tramplinu rekonstravimas įgyvendinant projektą „BELLA DVINA 2“; - Stelmužės bažnyčios varpinės ir šalia esančio parko sutvarkymas 					479,5	161,2	80,3
<ul style="list-style-type: none"> - Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos stadiono atnaujinimo investiciniam projektui; - Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pastato rekonstravimo ir priestato statybai 					73,8	24,8	12,4
5	2013-07-16 kredito sutartis Nr. 0741312020093-69/SR-391	463,1	370,4	347,2			
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamiems investicijų projektams:							
<ul style="list-style-type: none"> - Universalaus daugiafunkcinio centro Turmanto mstl. Zarasų rajone įkūrimas; - Salako bendruomenės centro stacionarių globos namų Zarasų rajone infrastruktūros modernizavimas; - Viešosios turizmo infrastruktūros Zaraso ežero Didžiojoje saloje sukūrimas; - Aktyvaus poilsio infrastruktūros plėtra Zaraso ežero Didžiojoje saloje; - Stelmužės bažnyčios varpinės ir šalia esančio parko sutvarkymas; - Bendruomenės infrastruktūros gerinimas Avilių kaime Zarasų rajone; - Amatų centro įkūrimas Antazavės dvare: paveldo ir tradicijų kaimo plėtra bei Antazavės dvaro sodybos rūmų, Zarasų r. (23498), cokolio tvarkybos ir statybos tvarkomieji darbai; - Dusetų bendruomenės svarbių viešųjų erdvių sutvarkymas; - Dusetų K. Būgos gimnazijos patalpų dalies pritaikymas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėms 					377,6	302,0	283,1
<ul style="list-style-type: none"> - Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos stadiono atnaujinimo investiciniam projektui; - Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pastato rekonstravimo ir priestato statybai 					85,5	68,4	64,1
6	2014-06-11 kredito sutartis Nr. 0741412020065-69/SR-381	871,9	673,9	640,9			
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamiems investicijų projektams:							
<ul style="list-style-type: none"> - Viešosios turizmo infrastruktūros Zaraso ežero Didžiojoje saloje sukūrimas; - Aktyvaus poilsio infrastruktūros plėtra Zaraso ežero Didžiojoje saloje; - Zarasų vaikų lopšelio-darželio „Lakštingala“ pastatų rekonstravimas; - Liepto su tramplinu rekonstravimo darbai (projektas BELLA DVINA2); - Zarasų viešosios paskirties pastatų energetinio efektyvumo didinimas (Salako bendruomenės centrui); - Dusetų bendruomenei svarbių viešųjų erdvių sutvarkymas 					749,6	579,4	551,0
- Zarasų viešosios bibliotekos priestato statyba (vidaus įrengimo darbai)					122,3	94,5	89,9
7	2015-07-29 kredito sutartis Nr. KS-2015-002-22/SR-637	621,0	621,0	621,0			
iš <i>ES lėšų</i> finansuojamiems investicijų projektams:							
<ul style="list-style-type: none"> - Viešosios turizmo infrastruktūros Zaraso ežero Didžiojoje saloje sukūrimas ir Aktyvaus poilsio infrastruktūros plėtra Zaraso ežero Didžiojoje saloje; - Zarasų jaunimo centro ir Zarasų policijos komisariato pastato atnaujinimo darbams 					234,5	234,5	234,5
- paimtų ilgalaikių paskolų grąžinimui AB SEB bankui ir AB DnB bankui					348,0	348,0	348,0

VIP (valstybės investicijų 2016-2018 m. programoje 2016 metams numatytiems investicijų projektams finansuoti: - Zarasų r. Antazavės J.Gruodžio gimnazijos pastato Dvaro g.4, Antazavės k., Zarasų r., modernizavimas; - Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos pastato Savanorių g.1, Zarasai, modernizavimas; - Zarasų meno mokyklos pastato S.Dariaus ir S.Girėno g.11/15 Zarasai, modernizavimas		22,8	22,8	22,8
- šilumos katilų keitimui švietimo įstaigose (Zarasų r. Salako pagrindinė mokykla)		15,7	15,7	15,7
8	2016-08-24 kredito sutartis Nr. 0761612020144-68/SR-619	228,6	170,0	228,6
VIP (valstybės investicijų 2016-2018 m. programoje 2016 metams numatytiems investicijų projektams finansuoti: - Zarasų kultūros centro modernizavimui kultūrinei edukacijai ir profesionalaus meno sklaidai		228,6	170,0	228,6
Iš viso ilgalaikių paskolų:		4398,4	2830,0	2701,2
2014-06-06 kredito sutartis Nr. 188753461-K2/SR-372		173,8	57,0	57,0
Iš viso paskolų iš kreditinių linijų:		173,8	57,0	57,0
Veiklos nuomos sutartys, kurios pagal finansų ministro patvirtintus Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis		11,4	3,0	2,2
veiklos nuomos sutartys sudarytos su: - UAB Namotechnika, 2014-03-25 Nr. SR-187; - TEO LT, 2014-03-28 Nr. SR-230; - TEO LT, 2014-11-12 Nr. SR-618; - EIT sprendimai, 2014-11-25 Nr. SR-643; - EIT sprendimai, 2014-12-31 Nr. SR-31; - TEO LT, 2015-04-17 Nr. SR-238; - UAB Biuro sistemos, 2015-05-01 Nr. SR-333				
Iš viso Zarasų rajono savivaldybės skola 2016-12-31 ir 2017-04-01:			2890,0	2760,4

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 372,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti
3 priedas

Paskolų paėmimas 2016 metais ir 2017 metų I ketvirtyje investicijų projektų finansavimui

tūkst. eurų

Eil. Nr.	Investicijų projektai	Paimta paskola 2016 metais	Paimta paskola 2017 metų I ketvirtyje
Rajono savivaldybės tarybos 2015-04-24 sprendimas Nr. T-92 su pakeitimais: 2016-07-01 Nr. T-162 ir 2016-10-28 Nr. T-211, 2015-07-29 kredito sutartis Nr. KS-2015-002-22/SR-637		86,8	
<i>Europos Sąjungos lėšomis finansuojami investicijų projektai</i>		48,3	
1	Viešosios turizmo infrastruktūros Zaraso ežero Didžiojoje saloje sukūrimas ir Aktyvaus poilsio infrastruktūros plėtra Zaraso ežero Didžiojoje saloje (apmokėtos pripažintos netinkamomis finansuoti Europos Sąjungos lėšomis išlaidos)	44,0	
2	Zarasų viešosios paskirties pastatų energetinio efektyvumo didinimas (Zarasų jaunimo centro ir Zarasų policijos komisariato pastato atnaujinimas)	4,3	
<i>Valstybės lėšomis finansuojami investicijų projektai</i>		22,8	
3	Zarasų r. Antazavės J. Gruodžio gimnazijos pastato Dvaro g.4, Antazavės k., Zarasų r., modernizavimas	5,7	
4	Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos pastato Savanorių g.1, Zarasai, modernizavimas	6,4	
5	Zarasų meno mokyklos pastato S. Dariaus ir S. Girėno g.11/15 Zarasai, modernizavimas	10,7	
<i>Paskolos lėšomis finansuojamos išlaidos</i>		15,7	
6	Šilumos katilų keitimas švietimo įstaigose (Zarasų r. Salako pagrindinė mokykla)	15,7	
Rajono savivaldybės tarybos 2016-05-27 sprendimas Nr. T-159, 2015-07-29 kredito sutartis Nr. KS-2015-002-22/SR-637		170,0	58,6
<i>Valstybės lėšomis finansuojami investicijų projektai</i>		170,0	58,6
1	Zarasų kultūros centro modernizavimas kultūrinei edukacijai ir profesionalaus meno sklaidai	170,0	58,6
Iš viso paimta ilgalaikių paskolų 2016 metais ir 2017 metų I ketvirtyje:		256,8	58,6

Audito ataskaitos dėl Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti iki 372,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti
4 priedas

Kreditinės linijos pokytis 2016 metais ir 2017 metų I ketvirtyje

tūkst. eurų

Rajono Savivaldybės tarybos 2014-03-28 sprendimas Nr. T-76, 2014-06-06 kredito sutartis Nr.188753461-K2/SR-372, grynasis skolinimasis 2016 metais		-5,9
<i>Iš viso 2016 metais paimta iš banko:</i>		93,8
Zarasų rajono savivaldybės viešosios paskirties pastatų energetinio efektyvumo didinimo 4 etapo ir 5 etapo išlaidoms:		
1	Turmanto pagrindinės mokyklos Tilžės g. 21, atnaujinimui	11,4
2	Turmanto seniūnijos pastato Zarasų g. 38, atnaujinimui	0,4
3	Salako globos namų pastato atnaujinimui	13,9
4	Salako kultūros namų pastato atnaujinimui	25,6
5	Suviėjo pagrindinio ugdymo skyriaus pastato atnaujinimui	15,6
6	Gydymo paskirties pastatų komplekso Malūno g. 4 atnaujinimui	5,5
7	Socialinių paslaugų centro pastato atnaujinimui	12,1
8	Jaunimo centro ir policijos komisariato pastato atnaujinimui	8,6
9	Statybos darbų techninė priežiūra	0,7
<i>Iš viso 2016 metais grąžinta bankui:</i>		99,7
2017 metų I ketvirtyje iš kreditinės linijos kreditas neimtas ir negrąžintas		0,0